
Revisorerna i Jämtlands läns landsting

2013-05-30

Till
Landstingsfullmäktige

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2013-04-30 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en begränsad granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Granskningens genomförande

Landstingsstyrelsen behandlade delårsrapporten per april 2013 vid sitt sammanträde den 29 maj. Underlag till föreliggande bedömning är landstingsstyrelsens delårsrapport till fullmäktige och uppgifter som framkommit i de granskningsinsatser som revisorerna i enlighet med revisionsplan för år 2013 hittills har genomfört.

Förutom en översiktlig granskning av delårsrapporten har granskningen även omfattat studie av protokoll för den aktuella perioden och andra relevanta dokument samt övrig bokslutsdokumentation i form av specifikationer. Vi har inte i detalj granskat att räkenskaperna är riktiga. Istället har rimlighetsanalyser gjorts med hjälp av översiktliga analyser kombinerat med stickprovskontroller.

Vid vår granskning har vi särskilt iakttagit följande:

1. Delårsrapporten

Delårsrapporten innehåller i stort sett den översiktliga redovisningen av ekonomi och verksamhet i landstinget som lagen föreskriver. Dock saknas redovisning av landstingets åtaganden gentemot externa parter som bolag, stiftelse och regionförbund. Uppgifter saknas även om Hälsovalet när det gäller privata utförare. Som förklaring uppges ”inga produktionsstatistik tillgänglig”.

I styrelsens återrapportering i delårsrapporten saknas en följsamhet till landstingsplanens ”framgångsfaktorer” som avser fullmäktiges ettåriga uppdrag till styrelsen, enligt den nya styrmodellen.

I delårsrapporten redovisas en uppföljning av landstingsdirektörens verksamhetsplan som enligt uppgift har en direkt koppling till framgångsfaktorerna och omfattar ”fokusområden” med mätetal och aktiviteter. Vi noterar dock att framgångsfaktorerna inte i alla delar täcks in i direktörens plan. Delårsbokslutet består i övrigt av avsnitten; ”patientsäkerhet”, ”vård i rimlig tid”, ”läkemedel”, ”miljöarbete”, ”regional utveckling”, ”medarbetare”, ”ekonomi”, ”räkenskaper” d.v.s. struktur enligt tidigare styrmodell.

Vår bedömning

Delårsbokslutet ger inte en tillräckligt tydlig återredovisning av fullmäktiges uppdrag till styrelsen. Det saknas återredovisning av en del av de framgångsfaktorer som, enligt styrmodellen, utgör fullmäktiges ettåriga uppdrag till styrelsen.

Måluppfyllelsen enligt det uppdrag som fullmäktige gett styrelsen anser vi därför inte vara möjlig att i sin helhet bedöma.

Vi rekommenderar att styrmodellen kompletteras så att delarna i modellen på ett bättre sätt hänger ihop. Vi rekommenderar även att återredovisningen görs med motsvarande struktur som fullmäktiges årliga uppdrag till styrelsen d.v.s. per framgångsfaktor inom resp. huvudområde (enligt Östergötlands modell).

2. Protokoll

Vi noterar och ser positivt på att styrelsen fattat beslut om en rad åtgärder i syfte att komma till rätta med det bekymmersamma ekonomiska läget.

Vår granskning av styrelsens protokoll för januari – april visar dock att det i vissa fall saknas väsentliga underlag till fattade beslut som kan visa att en tillräcklig beredning skett. Främst gäller detta beslutet om stafettläkarstopp fr.o.m. juni 2013 i primärvården i Östersund. Vi har heller inte på annat sätt kunnat finna att beslutet kommenterats med koppling till exempelvis landstingsplanens uppdrag, hälso- och sjukvårdslagen, patientsäkerhet, arbetsmiljö mm.

Stopp för resor, konferenser, kurser mm har i likhet med tidigare år beslutats utan att konsekvenser redovisats med koppling till behovet av aktuella kompetenser och utan att beräknad besparing presenterats.

Vår bedömning

Vi ställer oss tveksam till om styrelsen är rätt beslutsnivån när det gäller beslutet om stafettläkarstopp i Östersunds primärvård. Beslutet medför avvikelser från landstingsplanen avseende; trygga patienter, hälsofrämjande arbetsmiljö, vård efter behov mm och borde därmed tas av fullmäktige.

Vi vill även uppmärksamma på att beslutet kan strida mot hälso- och sjukvårdslagen liksom patientsäkerhetslagen.

Vi ser allvarligt på den i vissa fall bristande beredningen där konsekvensanalyser och beräkningar saknas. Beslutet om stopp för stafettläkare saknar, enligt våra iakttagelser vid protokollsgranskningen, väsentlig information om konsekvenser av beslutet både för medborgarna och medarbetarna.

Den sedan ett flertal år återkommande stoppet av resor, konferenser och kurser kan få oönskade konsekvenser för verksamheten. Vi rekommenderar därför att styrelsen säkerställer att erfarenheter från tidigare motsvarande åtgärder iakttas inför beslut, både avseende de verksamhetsmässiga och de ekonomiska konsekvenserna. I en kunskapsintensiv verksamhet bör fortbildning, enligt vår mening, ingå som en del i den ordinarie verksamheten och präglas av långsiktighet i styrningen för att säkerställa en säker och effektiv verksamhet.

3. Mål i landstingsdirektörens verksamhetsplan

Landstingsdirektörens verksamhetsplan, godkänd av styrelsen, omfattar 20 mål fördelade inom målområdena; ”samhälle”, ”patient”, ”verksamhetsresultat” och ”medarbetare”.

11 av målen har i olika grad inte uppfyllts. Av dessa härrör större delen till målområdet ”verksamhetsresultat”, närmare bestämt strokevården, cancersjukvården, akutmottagningen, undvikbar slutenvård, inneliggande patienter med vårdrelaterad infektion.

Telefontillgängligheten är fortfarande ett problemområde. Vi noterar dock att ett antal åtgärder satts in i syfte att förbättra kontakten via telefon.

Sjukfrånvaron bland medarbetarna ökar som tidigare år. Delårsbokslutet visar även att sjukfrånvaron bland kvinnorna ökar. Målet om att ”skillnad i sjukfrånvaro mellan kvinnor och män ska minska” uppnås därmed inte.

Vår bedömning

Vi ser positivt på att primärvården arbetar för att förbättra telefontillgängligheten. Patienternas kanal till hälsocentralerna, för rådgivning, bokning av besök mm, är via telefonen och det är därmed mycket viktigt att denna kanal fungerar.

Verksamhetsmålen och medarbetarnas situation bör enligt vår mening få en ökad uppmärksamhet från styrelsen så att åtgärder sätts in i tid.

4. Resultatkrav

	Resultat per april 2013	Årsbudget -resultat	Prognos helår - resultat
Verksamheterna	+ 0,3		
Landstinget totalt	-124,7	0	-172,2

Landstingets ekonomiska resultat per april är -124,7 mkr varav 117,8 mkr avser engångskostnaden för Rips-räntan. Landstingets verksamheter visar plusresultat till skillnad från motsvarande period 2012 då underskottet uppgick till 25,2 mkr. Prognostiserat resultat för helår visar minus 172,2 mkr medan resultatkravet fortsatt är 0 kr. Enligt balanskravet har landstinget att under 2013 återställa tidigare års underskott 36,7 mkr vilket man enligt uppgift inte kommer att kunna klara av.

Vår bedömning

Landstingets ekonomiska situation är mycket bekymmersam och ekonomin är långt ifrån att vara i balans. Tidigare års underskott kommer enligt uppgift inte att kunna hämtas in under planperioden.

Landstinget budgeterar med 0-resultat trots tidigare års underskott som enligt reglerna ska täckas under 2013. Vi vill här ånyo uppmärksamma styrelsen på att balanskravet är en miniminivå. Den stora utmaningen blir att klara en god ekonomisk hushållning d.v.s. att bland annat bygga upp en buffert så att verksamheten kan bedrivas samtidigt med stora framtida pensionsåtaganden.

5. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande slutsats är att det ekonomiska resultatet och det resultat för verksamheterna som redovisas i delårsbokslut per april 2013 i flera väsentliga delar inte uppfyller de mål som fullmäktige beslutat.

Styrelsens återredovisning i delårsrapporten har inte en tydlig koppling till framgångsfaktorerna som enligt den nya styrmodellen utgör fullmäktiges ettåriga uppdrag till styrelsen. Det är därför inte möjligt att göra en fullständig avstämning av måluppfyllelsen.

Jämtlands läns landsting 2013-05-30

För Jämtlands läns landstings revisorer

Mona Nyberg

Ordförande

Annelie Bengtsson

V ordförande